

Környezeti folyamatokkal kapcsolatos áramlások szimulációja rács Boltzmann módszerrel

Témavezetők: Dr. Házi Gábor, Dr. Jánosi Imre
Hallgató: Tóth Gábor

**ELTE TTK Környezettudományi
Doktori Iskola - Beszámoló napok
2013. május 30.-31.**

Tartalom

- Áramlások számítógépes szimulációja
- Rács Boltzmann módszer (LBM)
- Turbulens (és lamináris) áramlás
- Örvényesség és enstrófia
- Saját eredmények, szimuláció
- További lehetőségek, tervek

Áramlások számítógépes szimulációja

Fizikai közegek (levegő, víz, stb.)
áramlásának számítógépes
szimulációja:

CFD kóddal

CFD: **C**omputational **F**luid **D**ynamics

Rács Boltzmann módszer (LBM)

Újfajta (közel 20 éves) numerikus szimulációs CFD módszer:

Rács Boltzmann módszer

LBM: Lattice Boltzmann Method

- Az LBM újszerűsége:
  - Makroszkopikus út helyett **mezoszkópikus!**
- A módszernél Boltzmann transzportegyenletéből (1872) indulunk ki.

Turbulens (és lamináris) áramlás

- Turbulencia esetén az **áramló közeg** fizikai jellemzői (nyomás, sebesség) gyorsan, **kaotikusan** változnak, rendszertelenül ingadoznak. (Ennek ellentéte a lamináris áramlás.)
- A turbulens áramlások látványos megnyilvánulása, hogy az áramlási térben **örvények** jelennek meg.

Turbulens áramlás

www.nuestroclima.com

Örvényesség és enstrófia

- Az örvényesség (2D):

$$\boldsymbol{\omega} = \text{rot} \mathbf{v}$$

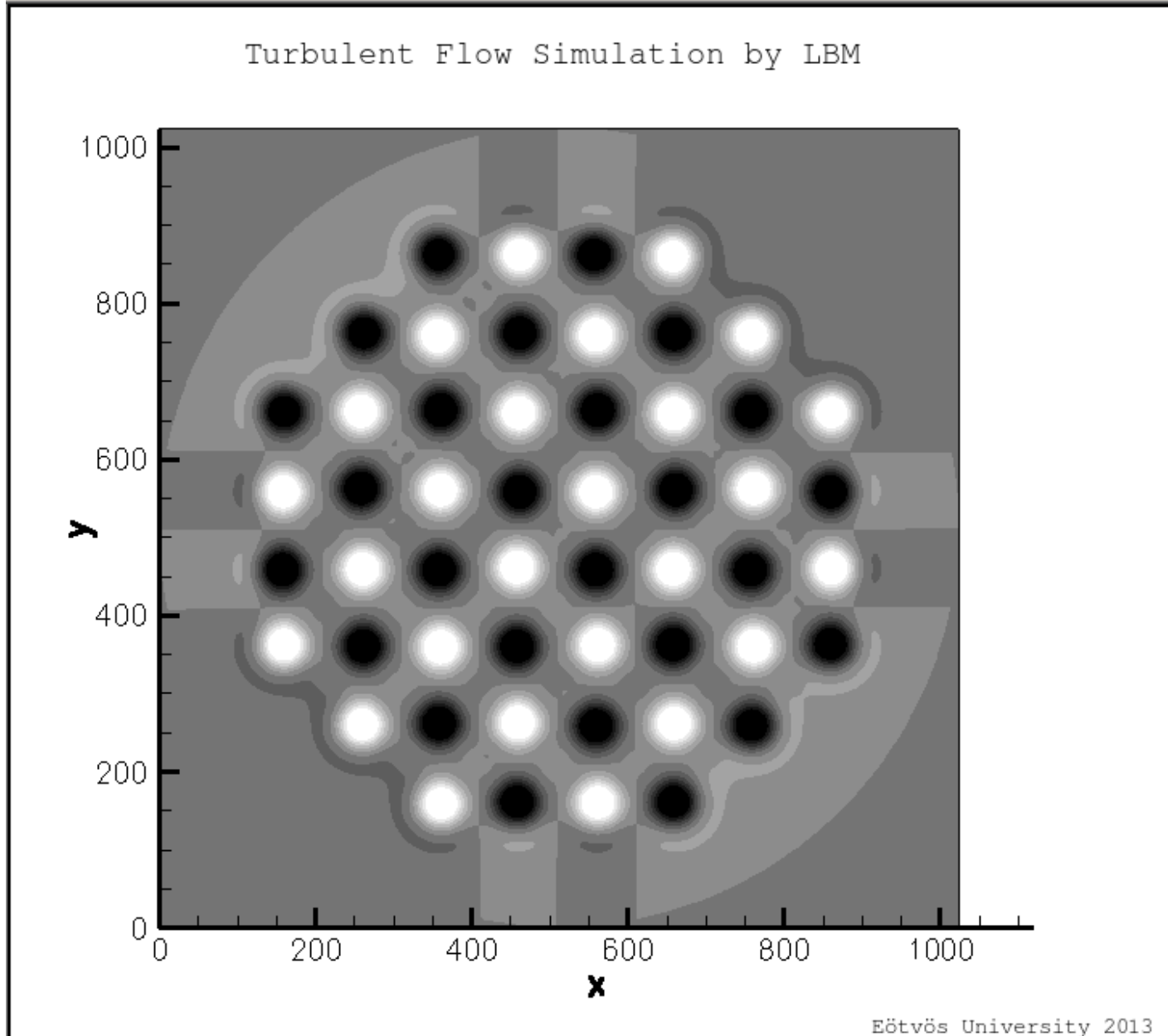
$$\boldsymbol{\omega} = \nabla \times \mathbf{v} = \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y} \right) \times (v_x, v_y) = \frac{\partial v_y}{\partial x} - \frac{\partial v_x}{\partial y}$$

Ahol $\mathbf{v}$ az áramlási tér sebességvektora.

- Az enstrófia:

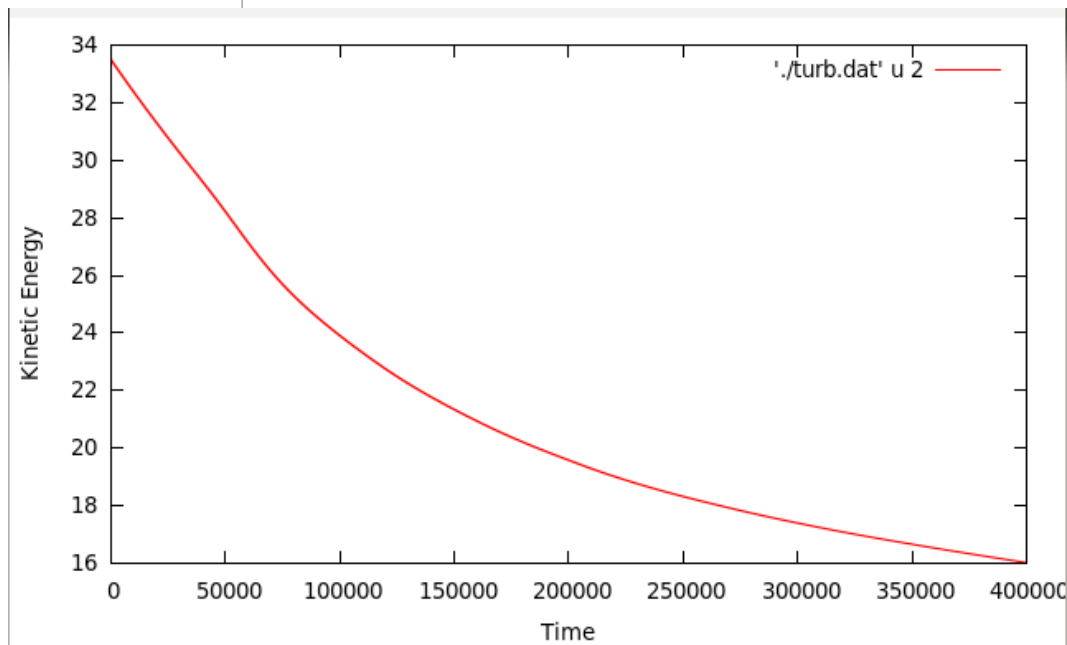
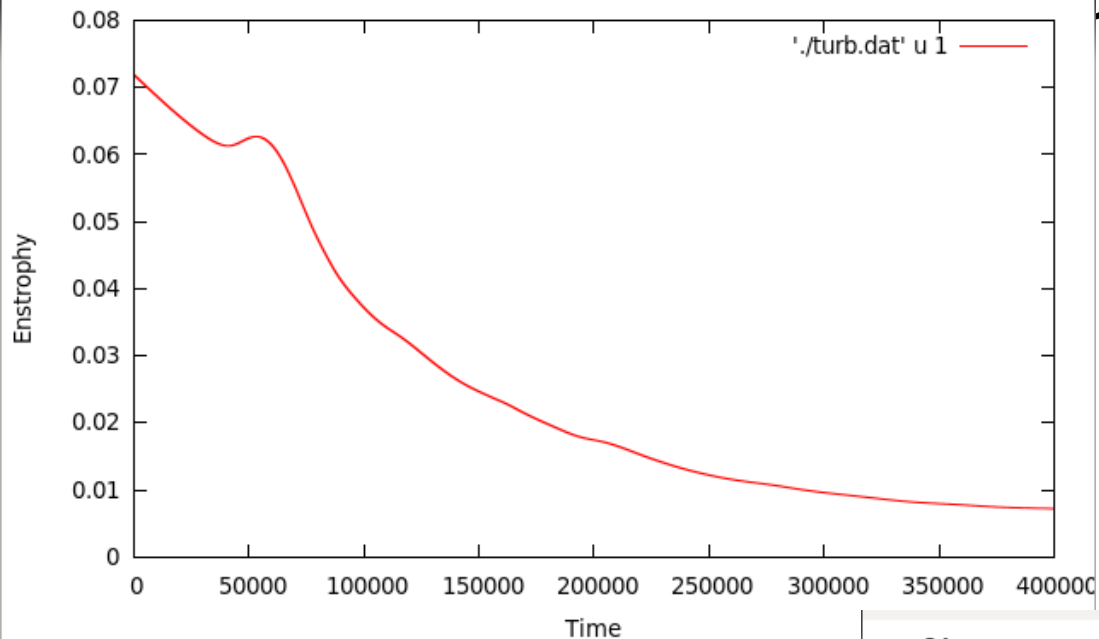
$$\varepsilon = \int_S \boldsymbol{\omega}^2 dS$$

Saját eredmények: örvényesség szimuláció

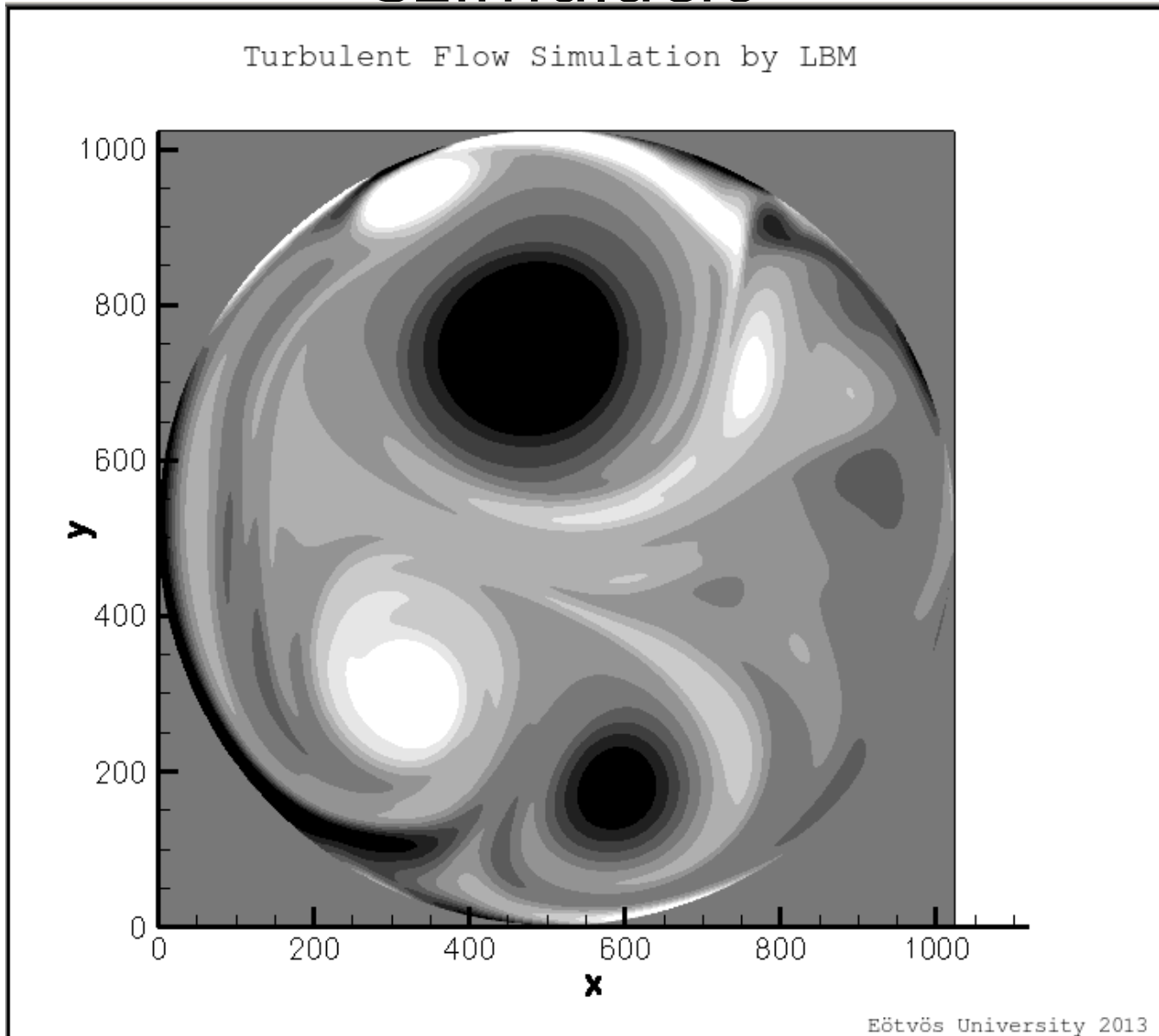

Saját eredmények: enstrófia, kinetikus energia

Saját eredmények: örvényesség szimuláció

További lehetőségek, tervek

- Az kör alakú áramlási térben szimulált **új eredmények publikálása**, összehasonlítása a régebbi publikációinkkal
- Az új kód mobilitása lehetővé teszi különböző geometria alakzatokban történő áramlások vizsgálatát
- Kétkomponensű folyadékok áramlásának vizsgálata az ELTE Kármán Áramlási Labor eredményeinek figyelembe vételével
- Távolabbi cél: LBM mezoszkópikus volta lehetőséget biztosít kvantummechanika problémák vizsgálatára is, pl. grafén és Dirac operátor kapcsolata
- **Konferencián** való részvétel és **előadás**, legközelebb:

International Conference on Mathematical Modeling in